

Vapaudenkatu 54

40100 Jyväskylä

Puh: 0103648100

Fax: 0103648149

sähköposti: keski-suomi.ko@oikeus.fi

Oikeusministeriö

21.06.2011
ad 7.12.2010
Pittkanen

oikeusministerio@om.fi

Asia

Keski-Suomen käräjäoikeuden lausunto toimikunnan mietinnöstä "Hovi- ja hallinto-oikeusverkon kehittäminen" (17/2011)

Lausunto

Käräjäoikeus ei ota kantaa toimikunnan ehdotuksiin siltä osin, kuin ne koskevat hallinto-oikeuksien piirirajoja tai oikeudenkäyntimenettelyä niissä.

I Toimikunnan pääasialliset esitykset hovioikeuksien osalta

Hovioikeuksien osalta toimikunta esittää:

A. Hovioikeuksien yhdistämisen ja sijaintipaikkojen osalta, että:

- Itä-Suomen ja Kouvolan hovioikeudet yhdistetään uudeksi Itä-Suomen hovioikeudeksi, jonka toimipaikka sijoitetaan Kouvolaan tai Kuopioon. Toimikunnan tekemä vertailu puoltaa Kouvolaan sijaintipaikkakunnaksi.
- Rovaniemen hovioikeuden sijaintipaikka voisi olla joko Oulu tai Rovaniemi. Toimikunnan tekemä vertailu puoltaa Rovaniemeä sijaintipaikkakunnaksi.

B. Tuomiopiirien osalta, että

- Kainuun käräjäoikeus siirretään Rovaniemen hovioikeuspiiriin
- Pirkanmaan käräjäoikeus siirretään Vaasan hovioikeuspiiriin
- Satakunnan ja Hyvinkään käräjäoikeudet siirretään Turun hovioikeuspiiriin

Keski-Suomen käräjäoikeus yhtyy kaikilta osin toimikunnan edellä mainittuihin esityksiin ja pitää niitä tässä tilanteessa perusteltuina.

Lisäperusteluina käräjäoikeus esittää seuraavan:

Käräjäoikeuden työskentelylle ei ole kovin suurta merkitystä sillä, missä hovioikeus sijaitsee tai mikä hovioikeuden tuomiopiiri on. Hovioikeus ei johda käräjäoikeutta, käräjäoikeus on lainkäyttöasioissa riippumaton suhteessa hovioikeuteen, hovioikeus on käräjäoikeuteen nähden vain muutoksenhakuaste. Välillistä vaikutusta hovioikeuden sijaintipaikkakunnalla ja työskentelytavoilla voidaan ajatella käräjäoikeuden toimintaan olevan muun muassa sen kautta, että jos etäisyys on maantieteellisesti pitkä ja hovioikeus ei järjestä pääkäsittelyjä käräjäoikeuden sijaintipaikkakunnalla, syyttäjät ja asianajajat joutuvat matkustamaan ja olemaan ehkä pitkiäkin aikoja toisella paikkakunnalla. Tämän voidaan ajatella hankaloittavan kä-

räjäoikeuden pääkäsittelyjen aikatauluttamista ja muuta järjestämistä.

Keski-Suomen kärjäoikeuden yhteistyö Vaasan hovioikeuden kanssa on sujunut mielestäni erittäin hyvin. Vaasan hovioikeus on järjestänyt miltei kaikki Keski-Suomea koskevat pääkäsittelyt matkakäräjinä Jyväskylässä. Kärjäoikeus ja hovioikeus ovat puolin ja toisin kehittäneet tähän toimivan yhteistyön istuntosalien varaamisen ym järjestelyjen kautta. Käsitykseni on, että Vaasan hovioikeudessa heti hovioikeusprosessin 1998 tapahtuneen muutoksen yhteydessä otettiin käyttöön tämä matkakärjämenettely, jolloin se oli heti sisäistetty ja siihen on käsittäkseni ainakin Keski-Suomessa oltu hyvin tyytyväisiä. Mielestäni ainakin suuren osan Keski-Suomen kärjäoikeuden rikostuomioiden osalta muunlainen menettely ei olisi ollut mahdollinenkaan, siksi pitkä matka Jyväskylästä on Vaasaan, että rikosasioiden asianosaisten ja todistajien saaminen sinne tuskin olisi onnistunut. Toisaalta on heti todettava, että hovioikeuden henkilökunnalle jatkuva matkustaminen on varmasti ollut kuormittavaa.

Edellä oleva lisäperustelukin huomioon ottaen Keski-Suomen kärjäoikeus ei pidä tarkoituksenmukaisena ja siis vastustaa sitä eriävässä mielipiteessä esitettyä, että Keski-Suomen kärjäoikeus liitettäisiin Itä-Suomen hovioikeuspiiriin, olisipa se sitten nykyiset rajat käsittävä tai sitten Kouvolan hovioikeus ja nykyinen Itä-Suomen hovioikeus yhdistämällä muodostettava uusi Itä-Suomen hovioikeus. Vielä erikoisemmalta tuntuisi sellainen ratkaisu, että Keski-Suomen kärjäoikeus kuuluisi hovioikeuspiiriin, jonka sijaintipaikka olisi Kouvola. Tässä korostan vielä sitä, että vaikka Vaasan ja Jyväskylän maantieteellinen etäisyys on melkoinen, historialliset siteet tällaiselle hovioikeuspiiriratkaisulle Vaasan ja Jyväskylän seudun välillä ovat pitkät ja merkitykselliset ja kuten sanottu, yhteistyö hovioikeuden ja kärjäoikeuden välillä on toiminut ja toimii erinomaisesti.

II Toimikunnan mietinnön sivun 13 lisäehdotukset hovioikeuksien osalta

Toimikunta ehdottaa hovioikeuksien osalta lisäksi että:

- todistelua hovioikeuksissa kehitetään siten, että tarve esittää toistamiseen todistelua ja järjestää pääkäsittelyjä vähenee,
- selvitetään myös muita mahdollisuuksia keventää hovioikeusmenettelyä
- hovioikeuksia kehoitetaan selvittämään, missä määrin ja miten matkakäräjiä voidaan vähentää

Kärjäoikeus yhtyy myös näihin esityksiin ja pitää niiden toteuttamista kannatettavana. Viimeisen kohdan osalta huomautamme kuitenkin edellä lausuttuun viitaten, että lähtökohtaisesti on monella tapaa parempi, että hovioikeuden tuomarit matkustavat kuin että asianajajat, syyttäjät, julkiset oikeusavustajat, asianosaiset ja todistajat matkustaisivat.

Tapani Koppinen
Laamanni